

sig altsaa i Virkeligheden om en Slags Refundering. Man kræver fra Regeringens Side, at Folketinget skal refundere Kronprinsen disse erlagte Penge. Men det er jo vitterligt, at han er Landets rigeste Mand, saa nogen Trang kan der slet ikke være Tale om. Om Nytte synes jeg heller ikke, der kan diskuteres. Det aldeles overvejende Flertal af Danmarks Befolkning er paa det rene med, at Monarkiet ingen Nytte gør, at det slet ikke er til at forsvare rent logisk set. Man vilde ikke paa noget andet Omraade i Samfundslivet indrette sig saaledes, hvis man skulde indrette sig paa bar Bund. Der er intet Andelsmejeri, som vil falde paa at gøre Formandsstillingen arvelig. Man er kommen bort fra Arveligheden, bort fra arvelige Embedsmænd, bort fra arvelige Ledere af en eller anden Ting, sligt betragtes som en Uskik. Det vilde snart vise sig paa Smørrets Kvalitet, naar man gjorde Formandsstillingen arvelig. Logisk set kan der næppe disputeres om Kongedømmets, om Monarkiets Berettigelse. Det kan kun forsvares historisk. Der er mange Ting til i Verden, som bæres af deres historiske Oprindelse, selv om de ikke længere gøre Nytte. Man kalder dem Rudimenter. Mennesket har saaledes 4 Halehvirvler og Blindtarm, Mændene endog Pattevorter, rudimentære Organer, der en Gang have gjort Nytte, men som nu ere fuldkommen betydningsløse. Desværre forholder det sig jo saaledes, at disse Rudimenter under visse Forhold kunne gøre Skade. Naar de ikke gjorde noget, kunde det gaa, men de gøre Skade. Det er bekendt, at en af de farligste Sygdomme er Blindtarmsbetændelse, skønt Blindtarmen ingen Verdens Nytte er til. Det forekommer mig, at det danske Folk og den danske Politik har lidt under en saadan politisk Blindtarmsbetændelse.

Naar man kaster et Blik ud over den sidste Menneskealders Udvikling, forekommer det mig, at der har været alle Betingelser, alle Muligheder for en lykkelig Udvikling af vore politiske Forhold, for en sund Trivsel af vore sociale og politiske Anliggender. Det danske Folk er af en norsk Digter betegnet som det mest oplyste Folk i Verden, den danske Bonde er sikkert den dygtigste nogetsteds, og den danske Arbejderstand er sikkert den bedst organiserede i Verden. Der findes i vort Land i alle Kredse en vis Sundhed, frisindet Humanitet, ogsaa i de højeste Samfundskredse. Der findes alle Betingelser for en lykkelig Udvikling.

Og dog er vor politiske Udvikling gaaet fuldstændig i Staa. Det maa alle indrømme. Hvori ligger det? Det gror i Bund, det visner i Toppen. Man har dog ikke kunnet hemme al Udvikling. Det bliver ved at gro. Der dannes ny Organisationer, og Befolkningen gaar frem i Oplysning. Men der er noget, der har hindret, at denne stærke og lykkelige Udvikling har givet sig Udslag i politisk Henseende. I selve Statens Styrelse staar al Ting stille. Hvad er Grunden dertil? Jeg er enig med Venstres Hovedorgan, naar det i Foraaret, kort efter Ministeriets Udnævnelse, skrev, at Grunden vistnok maatte findes i den Oldingehaand, der ledes af Kvindehaender, og lægger sig klam og kold paa Udviklingen herhjemme. Jeg tror ikke, man behøver at lede, naar man vil finde Aarsagen til det Forhold, jeg her har peget paa. Det danske Folk er et jævnt og sundt Folk, men alligevel breder Pictismen sig. Det er sket en Gang før i Danmarks Historie. Den Gang kom denne Bevægelse, denne kolde, klamme Haand, som lagde sig paa al Munterhed og Livsglæde, fra oven, fra Kongehuset. Jeg tror ikke, at der er de naturlige Betingelser til Stede for en saadan Bevægelse her i Landet. Vi ere alt for jævnttænkende, muntre og livsglade Folk. Men atter er en saadan Strømning i Færd med at brede sig. Hvoraf kommer det? Jeg tror, at Venstres Hovedorgan saa rigtigt, og pegede paa det rette Sted, da det i Foraaret skrev de Ord, jeg har anført.

Danmark har saa mange Betingelser for at blive et godt Land med en lykkelig Udvikling, og dog trækker man paa Skuldrene af os overalt i Udlandet. En af vore bedste Mænd har nylig talt om, hvorledes Danmarks Udvikling tager sig ud, set udefra. Jeg tænker mig en Dansk-Amerikaner komme hjem efter at have været borte i 5—10 Aar og møder i Folketinget straks efter, at Finansloven har været til 1ste Behandling, og da finder, at det, man beskæftiger sig med i det høje Ting, er Forslag om Medgift til Deres kongelige Højheder Prinsesse Louise og Prinsesse Ingeborg, han vil da faa et mærkeligt Billede af Forholdene og Udviklingen herhjemme. Der er næppe noget Land, hvor man har tilsvarende Forhold. Jo, der er vel et Par Lande, men dem skulde man ikke efterligne. Da General Bahnsen fornylig skrev, at hvis vi fik et Venstreministerium, kunde han faa i Sinde at forlægge sin Residens andetsteds hen, kom jeg til at tænke paa, hvor han da vilde gaa hen.